

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k

Egyes szám ára 8 f., kapható:

kiadóhivatalban, Gross G., Polanek F., és Friedmann F., urak üzleteiben

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u 60.

Értekezhetni:

d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24 f
3 hasábos garmondsor 16 f. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 60 f. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Brassó és Debreczen.

Brassó, ápr. 11.

Lapunk múlt pénteki számában azt irtuk, hogy Brassóváros tanácsa német nyelvű átíráttal és német szövegben küldötte meg évi költségvetését a hazai városoknak, a melyek közül Debreczen visszautasította a német átíratot.

Irtuk ezt több mint egy héttel azután, hogy ezen állítás napvilágot látott a „Magyar Szó“, a „Magyar Polgár“, a „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“ című lapokban sőt a „Kr. Zeitung“-ban is, a nélkül, hogy arra czáfolat jött volna és így jogosan ama feltevésben, hogy a több lapban sőt a közvetlen közelben is nyilvánossá vált és meg nem czáfolt hírlapi állítás megfelel a valóságnak.

De már akkor, a midőn ezt a kérdést tárgyaltuk, hangsúlyoztuk egyszersmind azt, hogy meg vagyunk győződve, miszerint Hiemesch Ferencz polgármesternek bizonyára nincs része az 1868. évi 44. tcz. 22. §-ával ellenkező ezen eljárásban, sőt ugyancsak ő, ha tudomására jut az eset, nem fog késni, hogy elégtételt szolgáltatson a megsértett törvénynek.

Megnyugvásunkra és — azokkal szemben, a kik kevesebb bizalommal viseltetnek a polgármester ur iránt — elégtételünkre szolgál, hogy feltevésünkben nem csalódtunk, mert ma azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legilletékesebb helyről nyert felvilágosítások alapján kijelenthetjük, miszerint úgy a „Magyar Szó“ és a „Magyar Polgár“, mint a „Sieb. Deutsch. Tageblatt“, sőt még a közvetlen közelben levő „Kr. Zeitung“ is tévedtek, mert Brassóváros tanácsa nemcsak német nyelvű, de egyáltalában sem miféle átíratot se küldött költségvetésével se Debreczenbe, se más magyar városba és az is nagyon valószínűtlen, hogy Debreczen városa visszautasította volna Brassóváros költségvetését, miután az bizonyos, hogy a város polgármesteréhez ilyen el nem fogadott vagy visszautasított küldemény sehonnan vissza nem érkezett.

Brassóvárosa költségvetését minden kísérő irat nélkül küldte meg 24 városnak, azoknak t. i., a melyek ezen figyelmet hasonlóval szokták viszonozni és ezen 24 város közül a hazánk területén fekvő és nem tulnyomóan szász lakossággal bíró városokhoz intézett küldeményét teljesen magyar czimzéssel látta el.

Igaz, hogy a költségvetés szövege német volt; de ezen nem lehet és nem szabad fennakadnia annak, a ki ismeri a törvényt és tudja, hogy az 1868-dik évi 44 tcz. 20 §-a alapján a városi képviselőtestület jogosítva van megválasztani ügyvitelének nyelvét, vagyis azt a nyelvet, a melyen keblü ügyeit és így számadását és költségvetését is vezetni kívánja.

Hogy helyes-e ez a törvény vagy nem, az kérdés tárgya lehet; de addig, míg az érvényben áll, respektálnunk kell azt nekünk magyaroknak még Debreczenben is, épen úgy, mint a hogy respektálnak a szászok is olyan törvényeket is, a melyek nem találkoznak tetszésökkel, de respektálják azokat, mert — törvények.

És itt nem hallgathatjuk el azt a megjegyzést, hogy a mennyire örvendünk, hogy a város polgármestere tiszteletben tartotta a jelen esetben is a törvényt, annyira sajnáljuk, hogy némely lapok felhasználták a város kifogástalan eljárását igaztalan támadásra.

Mi nem sajnáljuk a szászokat, értsd a zöld szászokat, a kik nem akarják megadni a magyar államnak, a mi a magyar állam és nem bánjuk, ha fővárosi lapjaink egyszer-egyszer egyet ütnek rajtuk, sőt magunk is akárhányszor megnyakaljuk őket: de azt nem csak helytelennek, hanem a magyar ügyre egyenesen károsnak tartjuk, ha fővárosi lapjaink igaztalan támadást intéznek akár az egész szászság, akár a zöldszászok ellen. A zöldszászok ellen is a legjobb fegyver az igazság. Ezt használjuk mi. Ezért nem tudják soha megczáfolni állításainkat. Ezt ajánljuk a fővárosi lapoknak is.

De nem hallgathatjuk itt el azt a kérdést sem, hogy mire való tulajdonképpen Brassóban az a két szász lap, ha még ilyenkor is, nemcsak hogy sokkal kényelmesebbek, mintsem hogy utána járnának az őket közelebről érdeklő dolognak és felvilágosítanak a közönséget az ügy mibenállásáról, hanem még maguk is áldozatává lesznek — mint p. o. a „Kr. Zeitung“ — a tévedésnek és a magyar lap kénytelen — igazságszeretetétől indítatva — megmagyarázni a világnak, hogy a szász polgármester nem követett el törvénysértést!

Az ilyen lapokból kevés haszna van az igazságnak és a — szászságnak is.

Belföld

Brassó, ápr. 11.

Politikai körökben beszélnek, hogy Szapáry László gróf fiumei kormányzó megválk állásától Utódja Hadik-Barkóczy Endre gróf lesz, a kit Szilágyi Dezső legalkalmasabbnak tart a kormányzóságra.

Tibád Antal, volt belügyi államtitkár, országgyűlési képviselő, kineveztetett közgazgatási bírónak.

Tisza Kálmán a husvétü ünnepek alatt meglátogatja kerületét Nagy-Váradot.

Hidvégi Mária, egy 78 éves agg urnő, a karánsebesi iskolaigazgató édes anyja, kétszer mellbe lőtte magát. Szörnyet halt. Tettének oka ismeretlen.

Külföld.

Brassó, ápr. 11.

Ferencz József király berlini látogatásának rendkívül nagy értéke lesz úgy Németországra, mint Ausztria-Magyarországra nézve. A két uralkodó szövetsége kezeskedik róla, hogy egy hatalmasság sem fog a többi fölé kerekedni Európában.

A brüsszeli angol követ átnyújtotta a vizsgáló bírónak a waleszi hercege valloását a merényletről. E szerint Sipidó kétszer sütötte el revolverét a herceg fejére czélozva. A herceg hallotta a golyó süvítését, a mint valamivel feje fölött elröpült. A második lövés esütörtököt mondott. E valloás nagy fontossággal bír, mert Sipido védője azt állítja, hogy a revolver nem is volt töltve.

Szinügyünk.

Brassó, ápr. 11.

Megjöttek a színészek! Itt vannak a színészek! Mától kezdve tehát állandó rovata lesz lapunknak a színügy.

Hogy mit várhatunk a részben már megérkezett szintársulattól, azt a múlt évi saison sikere után már tudhatjuk. Érdekes azonban e tekintetben az a visszatekintés, a melyet Tiszay Dezső a pécsi szinpártolók múlt szombati gyűlésén a lefolyt téli működésére tett.

A „Pécsi Napló“ a pécsi szinpártolók múlt szombati üléséről a következőket írja:

„Tiszay Dezső igazgató jelentést tett a holnapon véget érő szini idényről, melyből megtudjuk, hogy 228 előadásból 13 opera, 69 operette, 21 tragoedia, 29 vígjáték és bohózat, 28 dráma és színmű, 64 népszínmű és énekes életkép, 1 hangverseny, 2 csillagászati előadás és 1 jótékony célú előadás volt. Annyi tragoedia, mint a pécsi színházban, az ország egyetlen egy szinpadján sem került a lezajlott szini idény alatt színre. Délutáni előadás 35, idénybérlet (páros és páratlan fölváltva) 189 volt.

A színre hozott szindarabok válfaja megoszlott a páros és páratlan bérlők előadásai között. Legtöbb előadást értek el Szulamith és Aranykakas, mindegyik 11-szer került színre. A Kuruczfurfang 10 este töltötte be a műsort, a Görög rabszolga 8-szor, Napolon öcsém ötször került színre. Vendégszereplés 25 estén volt.

A jelentés felolvasása után Tiszay Dezső szinigazgató azon kérelmet terjesztette a bizottság elé, hogy miután a pécsi színháznak ezideig megfelelő törzsközönsége nincsen, venné a színügyi bizottság kezébe a bérletgyűjtést, mely ezen társadalmi tevékenységével eredményt érhetne el. Ha törzsközönsége lesz a színháznak, társulata szervezésénél messzebb menő áldozatot is hozhat, míg ennek hiányában meg van nehezítve a szervezés. A bizott-

ság tagjai az igazgató működése iránti teljes bizalmuknak adtak kifejezést és magukévá téve indokolt kívánságát, kimondták, hogy a bizottság azon lesz, hogy megfelelő bérletet biztosítson a jövő szini idényre. Az igazgató még megköszönte a bizottságnak iránta tanusított jó indulatát, majd az új szintársulat névsorának be-terjesztését a szerződésileg kikötött időre megígérte, mire az ideai szini idény utolsó bizottsági ülése véget ért.

* * *

A múlt vasárnap tartotta Tiszay Dezső társulata az utolsó előadást Pécsen és ezzel elbucszott az ottani közönségtől.

Érdekes az is, a mit a „Pécsi Napló“ vasárnapi száma erről a bucsuról mond. Azt írja:

„Megjöttek a fecskék és ezzel bekövetkezett, ami mindig rosszul esik az embernek: búcsuzni kell.

Ócsárolta legyen bár a közönség a szétoszló társulat együemelyik tagját, kereste legyen is bár az emberi természet gyarlóságánál fogva mindig a hibákat és az erényeket soha észre nem vette, most mégis csak fáj a bucsuzás és szívből mondunk istenhozzadót azoknak, akik nem térnek a fecskék távozásával városunkba vissza.

Színészet állandósítása, egyelőre elérhetlen álomkép marad. Gyenge még arra a mi színházi közönségünk. Majd ha megerősödik, ha az egész közönség át fogja érezni a színház nélkülözhetlen voltát, ha meg fog arról győződni, hogy hosszú a hat hónapi vakáció, akkor meg fog érni önmagától a színház állandósításának eszméje. Addig pedig legyünk azzal, hogy ócsároljuk kevesebbet a színészeket, akik a legjobbat akarják mindig és nem rajtok múlik, ha a közönség igényeit nem mindig sikerül kielégíteniök.

Tiszay Dezső szinigazgatót megszerette a közönség, mert ő maga részéről mindent elkövetett, hogy megkedveltesse magát és társulatát; új erőket hoz a távozók helyére. Műsora ezen első idényben

is oly gazdag és tartalmas volt, hogy a legszigorubb kritikát kiállja.

Anyagilag az első szini idény nem járt valami fényes eredménnyel az igazgatóra, de kedvezőtlennek sem mondható. A mostoha anyagi viszonyokat megérezte a színház is, mely most bezáródik, hogy csak itt-ott nyiljék meg valamely jótékony vagy közművelődési célra.

A társulat zöme már hétfőn hagyja el városunkat és az ország másik végére siet, Brassóba, hogy ott nemzeti szolgálatokat teljesítsen. A német városból be is küldötték már a bérletet, mely igen kedvező és így jó kilátások mellett indul társulatunk vándorutjára. Szerencsés utat és viszontlátásra október elsején.”

HIREK.

Brassó, ápr. 11.

— **A színházi bérletjegyek** Tiszay Dezső szinigazgató által az egyes szinibérlők részére kiállítva tegnap megérkeztek és a „Brassói Lapok“ nyomdájában kiválthatók, de csak azon szinibérlők által, a kik az aláírt összegeket teljesen befizették. Kívánatos azonban, hogy a bérlők szemeselyesen váltsák ki jegyeiket, azon esetben pedig, ha megbizottjuk által teszik ezt, e megbizott vagy a megbizó névjegyének vagy az utolsó nyugtának felmutatása által igazolja magát, nehogy a bérletjegy illetéktelen kezébe kerüljön.

— **Április 11-ike** alkalmából ma d. é. 9 ó. a róm kath. plébánia templomban ünnepélyes istentisztelet volt, melyen az állami és városi hivatalok és hatóságok is képviseltették magukat.

— **Sorozás Brassó megyében.** Brassó vármegye felvidéki járásának állításköteles ifjai hétfőn és kedden állottak sor alá az „Orient“ nagytermében. Az I. korosz-

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Az ipar és a néprajz.

Herrmann Antaltól.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. —
(Folyt.)

A modern iparban három újabb irányzat mutatkozik, mely itt érdekelhet minket. Arra törekszik, hogy régebbi fejlődési fokokat ujtson fel, mint pl. a szeszizáció teszi, továbbá, hogy a műipar, az iparművészet jellegét öltse magára, mint pl. a középkorban, s végre hogy tenge-rentuli vagy más idegen népek nemzeti stílusát, sajátosságos iparát, ennek eredeti jellemző alakjait és diszítéseit utánozza, alkalmazza. A magyar népipar tárgyai, alakjai és ornamentikája eredeti ujságukkal és üde realis zamatukkal figyelmet keltettek már külföldön és már nem jelentéktelen piacra is találtak. Ezt a biztató körülményt kell okosan felhasználni. Így talán megkerülhet a veszett fejszének a nyele; nemzeti izlésű ipartermékeknek mint specialitásoknak külföldön való értékesítése révén megtérülhet egy kis része annak a rengeteg pénznek, a mit a külföldi iparra vesztegetünk.

Nem hallgathatjuk el azonban azt a

megjegyzést, hogy a népipar tetszetős alaku termékeinek üzleti értéke és jelentősége is első sorban néprajzi hagyományos, sajátosságos, jellemzetes, egyéni voltuktól függ, s hogy ha olcsó tömeges gyári előállításal eltörlik e himport, akkor nemcsak néprajzi érdekeket teszik tönkre, hanem üzleti értékeket is. Pedig lelkiismeretlen üzerek már sokat vétkeztek ebben, pl. a Gyarmathy Zsigáné által felélesztett remek igazi kalotaszegi varrottas elsilányítása által.

Az e fajta ipartermékek értékesítését az is csökkentti, hogy nem alkalmazkodnak a különböző világpiacok sajátosságos szükségleteihez és izléséhez, hogy külföldön nem könnyen lehet hozzájuk férni, s hogy ott künn többnyire aránytalanul drágábbak mint itthon a termelőnél.

De nem volna szabad megelégednünk azzal, hogy csak a külföld vásárolja kurjözumként vagy néprajzi, illetőleg műtörténelmi érdekből, népies izlésű tárgyainkat. Nekünk magunkat kellene azokat általános és állandó közhasználatba vennünk, a mint egyszer-máskor elővettük gyönyörű nemzeti viseletünket, melynek egy alakulatát, a magyar huszár ruházatát elfogadta a világ minden hadserege. Ne engedjük, hogy az idegen divat, a nap e kérész-izlése, a saison e stílusa uralkodjék

rajtunk, irtson ki minden nemzetit, minden hagyományost. Mondjuk ki, hogy nálunk az a divat, az az illő, az előkelő, a mi nemzeti, a mi a saját népünk ősi hagyománya. Ez nem csak hazafias volna, hanem hasznos és természetes, is szép és stilszerű.

De ha nincs is elég erkölcsi bátorságunk, lelki erőnk, türelmünk és kitartásunk, hogy a nemzeti izlést ápoljuk a divattal szemben használati tárgyaink alakjában, legalább az anyagra és a készítésre nézve ragaszkodjunk ahhoz, követeljük meg azt, hogy az hazai termék és termék legyen. A mi iparunk mostani közömbösségünk mellett is majdnem minden téren versenyképes. Mi lehetne belőle, ha úgy felkarolnók, mint azt hazafias kötelesség és józan önérdék egyaránt parancsolják.

De ez csak annyiban néprajzi momentum, a mennyiben az indolentia, a nemzeti érdekek iránt való közömbösség és a jogos faji érdek erős érzetének hiánya a magyar faj néprajzi tulajdonságaihoz tartozik. A hazai ipar pártolását különben már felesleges volna hirdetni, nek m itt annál inkább, mert ez érdekekben e helyen is nemrég egy igen illetékes hazafi, dr. Zakariás János barátom emelte fel meggyőzően lelkes szavát.

tályból előállott 137; bevált 53; a II. korosztályból előállott 67; bevált 16; a III. korosztályból előállott 37; bevált 8. A három korosztályból előállott összesen 241 és ebből bevált 77. Brassóvárosra f. hó 17. 18. 19-én kerül a sor.

— **Opera-előadás.** A helybeli román dalegylet tegnap este mutatta be előkelő és nagyszámú közönség előtt „A granadai éji szállás” cz. opera előadását. Ugy a magánszereplők, mint a kar derekasan megállták helyüket. A három főszereplőt zajos óvációkban részesítették és több virágcsokorral jutalmazták meg. Az élvezetes előadásért a kellő elismerésben részesült Dima karmester is, a ki az opera betanításával dicsérendő munkát végzett. Az előadást csütörtökön és szombaton este megismétlik.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Lukács Katalin válaszi állami óvónőt a zajzoni állami kisdédvódához áthelyezte.

— **Villanyos világítás Sepsi-Szent-Györgyön.** Háromszék vármegye székhelye Sepsi-Szent-György is egymásután rendezte be azon kellékeket, melyek a modern városokat jellemzik. Így nemrég létesítette a vízvezetékét s most mint a városi közgyűlés tárgysorozatában olvassuk, a villanyos világítást akarja tervbe venni. A tárgysorozatban az áll ugyanis, hogy ifj. Nagy Elek a város villanyvilágítására koncessziót kér.

— **A polgári iskolák szaporítása.** A közoktatásügyi miniszteriumban a jövő tanévre a polgári iskoláknak és tanító-személyzetüknek tetemes szaporítását tervezik. Több város folyamodott a miniszteriumhoz polgári iskolákért, közülök — a följajánlott anyagi támogatást figyelembe véve — Besztercebányán és Marosvásárhelyen fognak a jövő évben új állami polgári iskolát állítani. A besztercei hajduszoboszlói, h o s s z u f a l u s i, huszti körmenyi, modori és zalathnai polgári iskolákat pedig új osztályok felállításával s új tanerők szerződtetésével fokozatosan fogják tovább fejleszteni.

— **Koronabélyeges poharak kötelező használata.** A pénzügyminiszter legközelebb arról értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a kereskedelmi miniszter a bor és sör kimérésére használt üvegpalaczkok és üvegpoharak koronabélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában kiadott rendeletének hatályát az égetett szeszes italok (pálinka) kimérésére használt üvegpalaczkokra és poharakra is kiterjesztette és elrendelte, hogy Julius elsejétől kezdve az égetett szeszes italoknak nyílt edényekben avagy poharakban való kimérésénél kizárólag koronabélyeggel hitelesített üvegpoharakat szabad használni.

— **Az osztályorsjáték** tegnapi húzán a 600 ezer koronás nyereményt a 240. szám nyerte.

— **Szállítás.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának tölgy, fenyő és bükkfalpa szállításának biztosítására vonatkozó pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által bekinthető. Az ajánlatok f. é. április hó 28-áig nyújtandók be.

— **A m. kir. kereskedelmi muzeum** a kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézkedése folytán új szervezeti szabályzatot nyert, mely ezen intézet tevékenysége és működési hatáskörére vonatkozólag részletes határozmányokat tartalmaz. Az intézet magánosoknak, mint hatóságoknak teljesen ingyenesen nyújt felvilágosítást minden a kereskedelmet, forgalmat és ipart illető kérdésekben. A szabályzat az érdekeltek által a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthető.

— **Világkiállítás Párisban.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter értesítése szerint a párisi kiállítás tartamára az ipari tulajdon védelme céljából Franciaországban külön törvényt alkottatott. E törvény lényegesebb intézkedéseiről az érdekeltek bővebb felvilágosítást a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájától nyerhetnek.

— **A házaló kereskedés eltiltása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Zala-

Egerszeg város szabályrendeletét, melylyel a házaló kereskedés a területén eltiltott, jóváhagyta.

— **Tűz.** Sok mindenből keletkezett már tűz, de pletykából aligha. Pedig a mint következik, Gelenczén így történt. Cseh Tamásné tüzet rakott a mosóházban s míg a katlan fel fő, szomszéd asszonyával noticziába vette, hogy mi történt az éjjel? Javában tárgyaltak, mikor egyik ember a földélen kicsapott lángot észre vette. Egy kiugró szikra a mosóházban felhalmozott gyalu forgácsot felgyújtva, elégett a katlanban levő ruha, s csak a gyorsan elősiető emberek buzgóságának köszönhető, hogy az épület is el nem hamvadt. Így is nagy kártszenvedet a kíváncsi asszony. Hogy pedig be legyen tetőzve a baj, a hatóság is vizsgálatot indított a könnyelmű asszony ellen. Mindezt pedig a pletyka tevé.

— **Elitölt hadnagy.** A kolozsvári hadbíróóság ítelt Dembitzki Jaksa lovag, gyulafehérvári főhadnagy ügyében, ki ez év január havában Balázs András közlegényt összevagdalta, mert az nem engedelmességet rögtön parancsának. Balázs felgyógyult, de örökre nyomorék marad. A hadbíróóság elnöke Fekete Miklós alezredes, előadója Jaulus százados hadbíró. Az ítéletet még titokban tartják, de úgy mondják, hogy az egyhangulag marasztaló. Az ítéletet egy hét múlva hirdetik ki a főhadnagy előtt.

— **Bőrbutor** tartósságánál fogva mindig nagyobb kedveltségnek örvend a nagy közönség körében és örömmel tapasztaljuk, hogy ezen ipar bizonyos idő óta hazánkban is felvirágozásnak indult. — Gmehling Hermann gyára, (Budapest, VII Damjanich-u. 6.) préselt és kézzelfaragott borszékeket, fauteuileket, kályha ellenzőket, mappákat, papirkosarakat stb. különböző alakokban izléses is szolid kivitelben készít. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld ezen megbízható cég melynek Ő felsége nemrég a cs. és kir. udvari szállító címet adta.

Kissé részletesebben kell azonban még fejtegetnem a népies iparnak néprajzi, de általános ipari tekintetben is fontos sajátosságait.

A külföldi gyáripár termékeivel szemben, hagyományos technikájú és alakú házi és népiparunknak, a nemzeti jelleg fentartásának s a néprajzi érdeknek tekintetén kívül is, nevezetes előnyei vannak. A közdivatnak többnyire sablonos, élettelen színtelenségével szemben nemzeti és sokszor helyi jellegű népies iparunk eredeti, s ennél fogva életszerű és zamatos mert nem szakadt el az élettől, a természetől, mely minden originalitás talaja, s mert az eredeti, azaz sajátos fejlődésű népelet egy reflexe.

Ezért aztán természetes is, mert (mint fent már említettük) meghatározott természeti viszonyokból, bizonyos konkrét milieuból, környezetből fejlődött ki természeti törvények szerint, s nem momentán szeszélyből, egyéni önkényből, véletlenségből, az abnormitás utáni kapkodásból, az izlés perverz tévelygéseiből keletkezett járványszerűen, mint a közdivat sok ferdesége.

Az ilyen természetes izlés egyúttal stilszerű is, mert összhangban van egyrészt annak a vidéknek, melynek terméke, egész természetével, s annak a nép-

nek, melynek terméke, ethnikumával, habitusával, azaz szellemével és jellemével, lelkével és életével, és mert ezen ipar tárgyainál az anyag és az alak, a használás célja és módja mind illenek egymáshoz.

Népies iparunk azonban nemcsak az illető nép individuálitásának a megnyilatkozása és kifejezője, hanem a helyi szokás kijelölte kereten belül valamelyest érvényre jut a készítő egyed egyénisége is. A lelketlen gép mechanikus erőhatásával szemben az ilyen munkáknak mintha élettörténetük és lelkük volna. Mintha valami delejező melegség, meghittség, szeretet sugároznék belőlük!

Az igazi házi és népiparnak egy jellemző kiválósága a szoliditás. Minthogy a házi szorgalom e műveinek alkotói azokat eredetileg a saját maguk használatára készítették, nem törekedtek arra, hogy némi tűnékeny tetszetős külsőséggel ámítsanak a tárgy valódi belbecsét illetőleg, hanem lehetőleg értékes anyagot dolgoztak fel minél gondosabb, alaposabb munkával. Ezt annál inkább tehették, mert nem kellett attól tartani, hogy a máról holnapra változó divat elavulttá teszi a még használható jó állapotban levő tárgyat. Így maradhatott ez aztán néha nemzedékről nemzedékre. Az egyes dolgoknak, mondhatni tárgyegeknek majdnem elpusztíthatat-

lan tartóssága hozzájárult ahhoz, hogy minél tovább állandónak megmaradjon az örökölt hagyományos forma és technika (a terminológiával együtt.) Ez a gyakorlati szempontból megbecsülhetetlen tartósság aztán egy ideig még meg bir maradni akkor is, ha piacra kerül az illető tárgy-fajta. Minthogy azonban a gyáripár a hasonló célú és tetszetősebb alakú tárgyakat silány anyagból és hitvány kidolgozással természetesen olcsóbban tudja előállítani, s a fogyasztó közönségnek rendszeren nincs józan ítélete az arányos érték elbírálására, a népies ipar néha egy ideig megpróbálja a versenyt silányabb anyaggal és munkával. De ezt nem soká bírja, s ilyen esetben gyakran a nép saját használatából is kivész egy-egy régi népies tárgy-fajta, a nép nemzeti jellegének és gazdasági érdekeinek nagy kárára.

Eredetiség és egyéniség, természetesség és stilszerűség és hozzá a szoliditás, az ipar művészi vonásai, kiváló mértékben megvoltak, és részben megvannak tágabb értelemben vett népies iparunkban, s ezt a műipar, az iparművészet színvonalára emelhetik. Ezeket a vonásokat kell lehetőleg utánozni és alkalmazni, felhasználni és érvényesíteni hivatásos szakiparunknak is, hogy megőrizve a nemzeti jelleget, nemcsak a helyi szükségleteket elégíthesse ki teljesen, hanem az idegen ipart általában feleslegessé tegye itthon, sőt némely ágával versenyezzen a világpiacra is.

(Vége köv.)

Osztálysorsjegy. Minden második sorsjegy nyer.

Huzás május 17-én.

Legnagyobb főnyeremény egy millió korona.

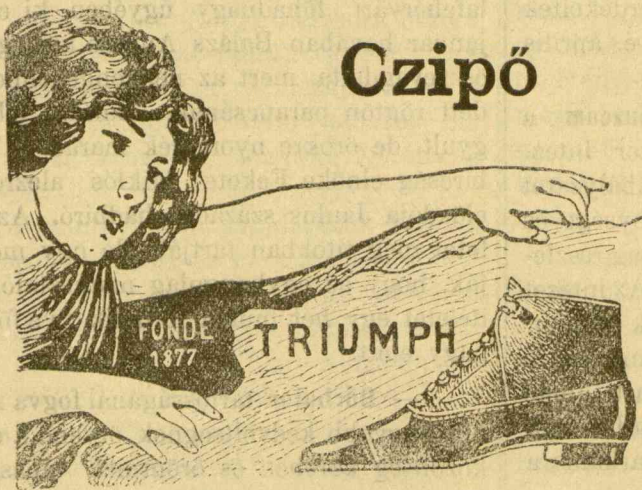
Egész sorsjegy ára . . . 12 korona
Fél „ „ „ . . . 6 „

Negyed sorsjegy ára . . . 3 korona
Nyolczad „ „ „ . . . 1.50 „

Számok legnagyobb választékban kaphatók

Adler L. Jakab és Fivére

bankbetéti társaságában. A magyar osztálysorsjáték
főelárusítója BRASSÓBAN.



Czipő

jutányos árban kapható

**Michelstädter S. E. és H.
czipő raktárában**

Brassó, Kapu-utca (Baross-Szálló).

A raktár ujjá átalakítása végett e-hó 30-áig
a készlet egy részének a talpban nyomott ártól
10% engedtetik.

„Ideál“ kaptafa páronként 3 kor.

Tisztelettel

Michelstädter S. E. és H.

Egy 21 év óta fennálló üzlet lovakkal, társzekerekkel s
az ezekhez szükséges szerekkel olesón eladó.

Egy építőtelep a helybeli államvasutak állomásához kö-
zel, az „Albina“ raktárával szemben az új + szám 8830. m²
3430. m² nagyságban, m² 112 korona 40 fillér árban eladó.
Bővebb tudósás a kiadóhivatalnál.

Sajat örlemény; piaci áron

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudom-
ására hozni miszerint Bolonya Kut-utca 17
sz. alatt

liszt árulási

üzletemet megnyitottam, s a midőn hosszú
éveken át szerzett főmolnári tapasztalataimat a
n. érdemű közönség javára felajánlani bátor
vagyok, szives pártfogásáért esedezve, maradok
tisztelettel]

Sipos Ferencz.

Sajat örlemény; piaci áron

Laptulajdonos Trattner H. Nyomatja és kiadja a „Brassói Lapok“ nyomdája.

Isola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Legjobb hírnevű gyártmány

Kizárólag saját gyártmány

Bátorkodunk a t. cz. közön-
ségnek elismert kitűnő minőségű
és jutányos gyártmányainkat legmele-
gebben ajánlani, nevezetesen :

Öltözetekre és felöltőkre való divat-
szöveteket legfinomabb és legdivatosabb elő-
állításban, továbbá

posztókat és lödenkelméket sport és
földművelők számára,

egyenruhaszöveteket a hadsereg és va-
lamennyi hatóságok részére,

**Uri plaid-eket, ágytakarókat és sző-
nyeget,** dús választékban.

Van szerencsénk azon mélyen tisztelt helybeli
és vidéki vevőinket, kik jó, szolid és iz-
léses árura tartanak igényt, **arany-
lag jutányosabb és
valóban hazai** gyártmá-
nyaink megismerésére ezennel meghívni,
maradván

kiváló tisztelettel

Scherg Vilmos és társai

posztó-gyár

BRASSÓ.

Legolcsóbb gyári árak

Nagyszámu kintutetések

Lakás

3 szoba-, előszoba- és konyhából
álló emeleti utcai lakás Kapu-
utca 48. szám alatt f. é. május
1-étől **kiadó.**